

Tjänsteutlåtande

Styrelsen 2026-02-16

Ärendenummer GSHAB-2025-00009 E-post: karin.lange@gshab.goteborg.se

Handläggare: Karin Lange, administrativ chef

Telefon: 031-368 54 59

Stadsrevisionens granskningsredogörelse 2025

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Stadsrevisionens granskningsredogörelse för 2025 antecknas.
2. Beslutet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Beskrivning av ärendet och Stadshus bedömning

Stadsrevisionen har lämnat sin granskningsredogörelse för verksamheten i Göteborgs Stadshus AB för 2025.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Följande rekommendation kvarstår sedan tidigare år:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy

Granskningsredogörelsen anmäls till styrelsen genom föreliggande ärende. Yttrande från Göteborgs Stadshus AB över granskningen ska vara stadsrevisionen tillhanda senast den 18 juni 2026 och ärendet kommer lyftas till styrelsens sammanträde i juni.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga som ingår i beslutsunderlaget

Stadsrevisionens granskningsredogörelse för 2025 med missiv

Eva Hessman

VD, Göteborgs Stadshus AB

Granskning av Göteborgs Stadshus AB

– verksamhetsåret 2025

2026-02-09

Missiv till Göteborgs Stadshus AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsår 2025.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och fullmäktiges beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till bolagsstämman och kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i huvudsak har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

En rekommendation kvarstår från tidigare års granskning:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy. (från 2023)

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den rekommendation som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 18 juni 2026.

Göteborg den 9 februari 2025

Jonas Ransgård
Lekmannarevisor

Torbjörn Rigemar
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00109

Innehåll

1	Samlad bedömning	5
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet.....	6
2.2	Ekonomi.....	6
2.3	Intern kontroll	7
2.4	Bedömning.....	7
3	Samordning och beredning av bolagskoncernens planerade investeringar.....	8
3.1	Granskningsresultat.....	9
3.1.1	Processen för samordning av koncernens planerade investeringsverksamhet	9
3.1.2	Koncernens samlade investeringar i förhållande till kommunens övergripande ekonomiska mål	10
3.1.3	Beredning av beslutsunderlag gällande investeringar	13
3.2	Bedömning.....	14
3.2.1	Finns en tydlig process för samordningen av koncernens planerade investeringsverksamhet?	14
3.2.2	Säkerställs att koncernens samlade investeringar är förenliga med kommunfullmäktiges övergripande ekonomiska mål för Stadshuskoncernen?	15
3.2.3	Är beslutsunderlagen till kommunstyrelsen tillräckligt beredda utifrån ekonomi, transparens och risker?.....	15
4	Uppföljning av tidigare granskning	17
4.1	Uppföljning av informationssäkerhet.....	17
4.1.1	Bedömning.....	17

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- samordning och beredning av bolagskoncernens planerade investeringar
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Genomförd granskning visar att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet är förenligt med bolagsordning, ägardirektiv, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser i den grundläggande granskningen.

Av granskningen av samordning och beredning av bolagskoncernens planerade investeringar framkommer att bolaget rapporterar på de av fullmäktige beslutade styrmedel som finns, bland annat via ägardialoger och analyser av koncernens investeringar och finansieringsbehov på aggregerad nivå, samt belyser risker utifrån den ekonomiska utvecklingen och med den höga investeringstakt som flera bolag i koncernen befinner sig i. Vi konstaterar att Göteborgs Stads-
hus AB (Stadshus) inte gör några prioriteringar av vilka investeringar varje bolag bör eller inte bör genomföra. Vår bedömning är att koncernens höga investeringsnivåer i förhållande till förväntad utveckling innebär att en tydligare styrning kring finansiella frågor behövs för att säkerställa koncernens finansiella ställning framöver. Utifrån en främjande ansats menar vi att Stadshus bör ha en viktig roll i detta avseende. Slutligen bedömer vi att Stadshus bidrar i beredningen av underlag till fullmäktige i enlighet med de krav som finns.

1.1 Rekommendationer

Följande rekommendation kvarstår sedan tidigare år:

- Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Inga större avvikelser har noterats.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt, ur ekonomisk synpunkt. Granskningen visar vidare att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning inom verksamhet och ekonomi samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

3 Samordning och beredning av bolagskoncernens planerade investeringar

I *Förutsättningar för budget 2026–2028* lyfter Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) att planeringsperioden fortsatt präglas av en hög investeringstakt på över 11 miljarder kronor per år. Resultatnivåer och kassaflöden väntas öka något från tidigare års låga nivåer men investeringsnivåerna i förhållande till förväntade resultat innebär att skuldsättningen fortsätter att öka. Stadshuskoncernens soliditet väntas gå ner med omkring en procent fram till 2028.¹

Stadshus ansvarar enligt ägardirektivet för att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen. Stadshus ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag.²

Syftet med granskningen är att bedöma om Stadshus samordnar och bereder den planerade investeringsverksamheten inom Stadshuskoncernen på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenlig samordning och beredning menar vi att det finns en tydlig styrprocess och ansvarsfördelning, att den samlade investeringsplaneringen sker i relation till fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning och att rapporteringen och beredningen av beslutsunderlagen till fullmäktige är av god kvalitet.

Granskningen har genomförts genom intervjuer, dokumentstudier och stickprovsmässig granskning av beslutsunderlag. Granskningen har fokuserat på planerings- och budgeteringsdelen i investeringssamordningen.

Viktiga utgångspunkter i granskningen har varit:

- Göteborgs Stads budget 2025
- Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning
- Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB
- Göteborgs Stadshus AB:s anvisning för ärendebereidning inom koncernen
- Göteborgs Stads riktlinje för direktavkastning från Stadshuskoncernen
- Göteborgs stads riktlinje för hantering av ägarstyrda investeringar.

¹ Förutsättningar för budget 2026–2028.

² Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB.

3.1 Granskningsresultat

3.1.1 Processen för samordning av koncernens planerade investeringsverksamhet

Stadshus samordnar och sammanställer information från bolagskoncernen i Göteborgs Stads budgetprocess. I början av året tas en tioårig investeringsplan fram genom att finansförvaltningen på stadsledningskontoret inhämtar information från bolagen.

Under våren tas budgetförutsättningar fram inför det politiska arbetet med stadens budget för kommande budgetår. Budgetförutsättningarna tas fram av tjänstepersoner på stadsledningskontoret och tjänstepersoner på Stadshus sammanställer avsnittet om kommunens bolagskoncern. I budgetförutsättningarna lyfter Stadshus på en övergripande och aggregerad nivå den ekonomiska utvecklingen inom koncernen. Underlaget till budgetförutsättningarna grundar sig på en rapportering från varje bolag som sedan sammanställs och analyseras av Stadshus. En värdering görs mot koncernens ekonomiska förutsättningar och risker lyfts för att beaktas i den vidare beredningen av stadens budget.

Stadshus beskriver vid intervju att de fokuserar på att sammanställa information och lyfta viktiga frågor till ägaren. Stadshus gör inga prioriteringar kring vilka investeringar som ska genomföras eller storleken på investeringsbudgeten utan sammanställer informationen från bolagen i koncernen.

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktiges budget innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen. Stadshus sammanställer kommande investeringsbehov i budgetförutsättningarna som ligger till grund för den obligatoriska redogörelsen för ekonomin i de kommunala företagen.

Stadshuskoncernens bolag har inför budgetarbetet lämnat in planeringsförutsättningar som konsolideras till en budget för den kommande treårsperioden. Inlämnade uppgifter är styrelsebehandlade men ersätter inte bolagets årsbudget som arbetas fram senare under hösten. I budgeten framgår en planerad investeringsnivå för 2025 på 10 450 miljoner kronor och en självfinansieringsgrad på 41,1 procent och soliditet på 27,7 procent. De sammanställda nivåerna ligger sedan till grund för kommunfullmäktiges budget.

3.1.1.1 Stadshus tar fram en sammanställning av koncernens bolags beslutade budgetar

Varje bolag i koncernen beslutar om sin affärsplan i december och Stadshus sammanställer sedan för sin styrelse koncernens sammantagna budget för det kommande året. Stadshus beslutar inte formellt om en koncernbudget. Den sammanställda budgeten presenteras översiktligt och informationen antecknas av styrelsen. Uppföljning av årets utfall sker sedan mot budgetramarna i sammanställningen.

Vi har noterat att de investeringsnivåer som presenterades i den budget som bilades kommunfullmäktiges budget inför 2025 skiljer sig från de investeringsnivåer som återfinns i den sammanställning som presenteras för Stadshus styrelse i januari. Investeringsnivån i bilagan till kommunfullmäktiges budget var 10 450 miljoner kronor och i Stadhuskoncernens sammantagna investeringsbudget var investeringsnivån 11 436 miljoner kronor. För 2025 är förändringen nästan 1 miljard kronor. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får denna information i samband med första uppföljningsrapporteringen i mars. Utifrån Stadshus ansvar att stödja kommunstyrelsen i uppföljningen och uppsikten av stadens bolag ser vi utmaningar utifrån att underlagen presenteras så sent på våren.

3.1.1.2 Fokus på investeringar i ägardialoger under år 2025

Stadshus planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ett av de områden som ägardialogen berörde år 2025 är större investeringar. Innehåll och resultat av ägardialog rapporteras skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Under 2025 har Stadshus valt att genomföra ägardialog med de största av stadens bolag, det vill säga Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Förvaltnings AB Framtiden, Higab AB samt Göteborg & Co AB, vilka såväl verksamhetsmässigt som ur ett ekonomiskt perspektiv har stor påverkan på kommunen som helhet.

Stadshus lyfter de frågor som de anser angelägna med respektive bolag och i ägardialogerna under 2025 var investeringar ett av flera prioriterade områden.

3.1.2 Koncernens samlade investeringar i förhållande till kommunens övergripande ekonomiska mål

3.1.2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

Göteborgs Stads riktlinjer för god ekonomisk hushållning anger att soliditeten för kommunkoncernen ska som lägst uppgå till 20 procent (inkluderat ansvarsförbindelsen för pensionsåtagande för pensioner intjänade före 1998). Soliditet är ett mått som används för att bedöma den långsiktiga betalningsförmågan. En hög soliditet indikerar en stark finansiell ställning.

Kommunkoncernens soliditet har gått från 28 procent år 2022 till 26 procent år 2024. Det är en soliditetsnivå som understiger riksnittet på 31,5 för riket.

Stadshuskoncernens soliditet låg år 2022 på 30,4 procent och år 2024 hade den minskat till 27,8 procent. Enligt de prognoser som görs i Förutsättningar för budget 2026–2028 kommer Stadshuskoncernens soliditet gå ner med ytterligare omkring en procent fram till 2028. Denna utveckling i kombination med en investeringstung period även för de kommunala förvaltningarna pekar på en försvagning av kommunkoncernens soliditet.

Soliditetsnivån ligger över kommunfullmäktiges målsättning. Men investeringsnivåer som inte finansieras av eget kassaflöde, exempelvis från

verksamhetsöverskott eller försäljning av tillgångar innebär en gradvis försämrad soliditet. I kommunfullmäktiges budget ingår en planerad utdelning budgetåret och kommande två planår som också behöver beaktas utifrån att den belastar koncernens resultat.

3.1.2.2 Ekonomiska krav i dotterbolagens ägardirektiv

De kluster i koncernen som har de beloppsmässigt största investeringarna är Förvaltnings AB Framtiden (Framtiden), Higab AB, Göteborgs Hamn AB och Göteborg Energi AB. Framtiden har inte något krav på avkastning i ägardirektivet.

I Higab AB:s ägardirektiv framgår att den ekonomiska styrningen inriktas mot en justerad soliditet lika med eller överstigande 45 procent och en direktavkastning på kommersiella fastigheter lika med eller överstigande 3,5 procent.

Göteborgs Hamn AB ska för koncernen som helhet ha en soliditet lika med eller överstigande 30 procent och en avkastning på totalt kapital i intervallet 4,0–7,0 procent.

Göteborg Energi-koncernen ska som helhet ha en soliditet på 30 procent och räntabilitet på totalt kapital i intervallet 5–8 procent.

I ägardialogen med Framtiden, Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab AB som är de bolag som har stora investeringar framkommer att varje bolag bedömer att de väntas nå upp till de avkastningskrav och soliditetskrav som ställs i bolagens ägardirektiv i de fall det finns sådana krav.

Även om bolagen når upp till fullmäktiges ekonomiska styrning i ägardirektiven menar Stadshuset att de planerade investeringsvolymerna riskerar att leda till en försvagad finansiell ställning på sikt.

3.1.2.3 De av kommunfullmäktige beslutade lånetaken

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten ska kommunfullmäktige i budgeten årligen fastställa:

- stadens lånetak
- lånetak för respektive bolag
- borgensramar för bolagen.

Bolagen får inte utsätta staden för finansiella risker som ligger utanför de riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställer. Alla avvikelser ska rapporteras till stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret ska användas för bolagens finansiella tjänster och stadsledningskontoret utför ingen kreditprövning av bolagen. Bolagen ska till stadsledningskontoret inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget.³

³ Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten.

Enligt intervju grundas lånetaken på de underlag som bolagen själva lämnar in och kommunfullmäktige har hittills beviljat utökade lånetak om det varit efterfrågat. Stadshus är inte involverade i processen.

En ökad belåning i bolagskoncernen leder till högre räntekostnader och även en större räntekänslighet. Ett större lån som förfaller och behöver refinansieras till en högre ränta kan påverka bolagets handlingsutrymme.

3.1.2.4 Riktlinje för direktavkastning

År 2025 beslutade kommunfullmäktige om riktlinje för direktavkastning för Stadshuskoncernen. Syftet med riktlinjen är att ge kommunfullmäktige möjlighet att erhålla direktavkastning från Stadshuskoncernen som är förutsägbar och långsiktigt hållbar. I riktlinjen fastställs att en rimlig nivå för direktavkastning är 3–6 procent på ägarens insatta kapital. Det fastställs också att stadshuskoncernens soliditet (exklusive Framtidenkoncernen) ska uppgå till minst 25 procent efter att årets direktavkastning räknats av. Stadshus soliditet har hittills överstigit denna nivå.

År 2024 betalade Stadshus ut en utdelning till Göteborgs kommun på 315 miljoner kronor (budgeterad 750 miljoner kronor), i budget 2025 planerades en utdelning på 350 miljoner kronor och i budget för 2026 en utdelning på 650 miljoner kronor. Utöver utdelning till ägaren ska överskottet i koncernen även täcka koncernbidrag till Got Event AB, Stadsteatern AB och Business Region Göteborg AB. De eventuella planerna på investeringar i arenautveckling kan kräva ytterligare koncernbidrag som ska rymmas i avkastningen från de bolag i koncernen som genererar överskott.

I Förutsättningar till budget lyfter Stadshus att utdelningsnivåerna är begränsade givet den ekonomiska situationen.

3.1.2.5 Ekonomiska mål för skuldsättningsgrad och självfinansiering av investeringar

Enligt Förutsättningar för budget 2026–2028 menar Stadshus att koncernens låneskuld ökar kraftigt som följd av den höga investeringstakten. Mellan 2024 och 2028 ökar låneskulden med ungefär 20 miljarder kronor. Koncernens investeringstakt innebär att finansnettot kommer att försämrats avsevärt. Den höga investeringstakten innebär även att kostnader för avskrivningar och räntor kommer att öka avsevärt. Stadshuskoncernens räntetäckningsgrad bedöms ligga på i genomsnitt 1,8 mellan 2025 och 2028. Stadshus bedömer att en tillfredsställande nivå behöver vara något högre.⁴

Revisionskontoret noterar att kommunfullmäktige inte har beslutat om några mål eller begränsningar för skuldsättningsgrad eller självfinansiering av investeringar för Stadshuskoncernen eller för enskilda bolag, men att detta är exempel på nyckeltal som är relevanta att följa.

⁴ Förutsättningar för budget 2026–2028.

3.1.3 Beredning av beslutsunderlag gällande investeringar

Stadshus följer löpande bolagen i koncernen genom rapporter och möten mellan tjänstepersoner. På detta sätt kan de fånga upp frågor som är av intresse för ägaren eller som kan vara av principiell beskaffenhet. Stadshus har enligt intervjuer en viktig roll i att agera bollplank och att säkerställa att ägaren får ta del av viktig information. Stadshus bidrar även till att fördjupa analysen genom att säkerställa att alla frågor belyses ur olika perspektiv och att bakgrund, risker och vägval beskrivs. Vid intervju beskrivs att kvalitén i beslutsunderlag från bolagen i koncernen kan variera och kan ibland behöva kompletteras och nyanseras.

Inom ramen för granskningen har en stickprovskontroll genomförts. Tre investeringsärenden (beslutsunderlag) som har tillställts kommunfullmäktige under 2025 har valts ut och granskats. De kontrollområden som revisionskontoret granskat är följande:

- förslag till beslut
- bedömning utifrån de tre dimensionerna för hållbar utveckling
- att ärendet kan läsas självständigt
- ekonomiska konsekvenser
- värdering av risker
- olika handlingsalternativ och dess konsekvenser
- stadens helhetsperspektiv, samråd/dialog
- Stadshus bedömning.

Två av de tre beslutsunderlagen i stickprovet har behandlats och beslutats av Stadshus. Ett av beslutsunderlagen har på grund av tidsnöd inte behandlats av Stadshus utan gått direkt till kommunstyrelsen.

I hemställan från Göteborgs Hamn AB (GHAB) som avser beslut om omdisponering av medel för farledsfördjupning i Göteborgs hamn har Stadshus inte getts tillfälle att bereda ärendet på grund av att GHAB önskat en kort beredningstid som inte medgavs av Stadshus mötesplan.⁵ Revisionskontoret noterar att det är ett avsteg från stadens beredningsprocess i samband med principiella frågeställningar. Varje nivå i Stadshuskoncernen ska vid sin beredning av beslutsunderlag göra en bedömning utifrån ett ”hela-staden-perspektiv” med utgångspunkt i vad som kan vara rimligt att belysa utifrån den egna verksamheten och det egna uppdraget. Stadshus styrelse har informerats om avsteget vid styrelsemötet den 9 juni 2025. Stadshus medarbetare har även medverkat i stadsledningskontorets beredning.

Genomförd stickprovskontroll visar att för de två andra beslutsunderlagen som ingår i stickprovet har Stadshus getts möjlighet att yttra sig. Stadshus har i sina tjänsteutlåtande utformat förslag till beslut och beskrivningar utifrån de tre dimensionerna; den ekonomiska, den ekologiska och den sociala dimensionen i enlighet med stadens krav.

Ett enskilt ärende ska vara komplett i bemärkelsen att historik, sammanhang och bakgrund som krävs för beslut, ska beskrivas i det aktuella ärendet. Det som

⁵ Hemställan från Göteborgs Hamn AB avseende omdisponering av medel inom ramen för tidigare beslut om farledsfördjupning vid containerterminalen i Göteborgs hamn, SLK-2025-00653

är självklar kunskap om ett ärendes historik och sammanhang i den egna styrelsen är inte alltid självklar på andra nivåer i beslutshierarkin. Ett beslutsunderlag ska kunna läsas självständigt. Granskningen visar att i det stickprov som avser hemställan från Higab AB om utökad investeringsram för Göteborgs konstmuseum⁶ har Stadshus redogjort för att en utökad investeringsram kommer att innebära en ökad hyra för kulturnämnden men innebär ingen risk för Higab AB eftersom produktionsbaserad hyra används. Ökade produktionskostnader kommer att belasta kulturnämnden som en ökad hyra.

I vårt stickprov som avser hemställan från Göteborg Energi AB angående utbyggnad av elproduktion har Stadshus vid ett tillfälle återremitterat ärendet till Göteborgs Energi AB för komplettering. Stadshus lyfter i sitt tjänsteutlåtande risker utifrån att den ekonomiska situationen i koncernen är ansträngd med höga investeringsnivåer och lägre avkastning. De lyfter även ekonomiska risker och stor osäkerhet vad gäller investering i ej planerbar el.

3.1.3.1 Förtydligande av krav på beslutsunderlag i ny riktlinje

Under hösten 2025 beslutade kommunfullmäktige om Göteborgs Stads riktlinje för hantering av ägarstyrda investeringar. Syftet med riktlinjen är att skapa ett ramverk för att möjliggöra ökade förutsättningar för kommunfullmäktige som ägare och ytterst ansvarig för stadens ekonomi och verksamhet att kunna göra aktiva ställningstaganden knutet till investeringar som av olika anledningar bedöms kräva beslut eller ställningstagande på yttersta politiska nivå. Under vår granskning hade inte riktlinjen implementerats.

3.2 Bedömning

3.2.1 Finns en tydlig process för samordningen av koncernens planerade investeringsverksamhet?

Revisionskontorets bedömning är att det finns en tydlig budgetprocess där bolagen i koncernen bidrar med en tioårig investeringsplan som ligger till grund för planering av stadens upplåning under kommande budget år och planår. Det finns även en tydlig process där Stadshus inhämtar strategisk framåtsyftande information från koncernens bolag. Informationen sammanställs av bolaget i dokumentet Förutsättningar för budget.

Stadshus analyserar koncernens investeringar på en aggregerad nivå och så även kommande upplåningsbehov. Det sker även en analys av i vilken grad planerade investeringar kan komma att finansieras av egna medel och i vilken grad upplåning kommer att behövas.

I Förutsättningar för budget lyfter Stadshus risker med den höga investeringstakt som flera bolag i koncernen befinner sig i. Det är dock viktigt att poängtera

⁶ Hemställan från Higab AB om utökad investering i om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum (GSHAB-2025-00048).

att Stadshus inte gör några prioriteringar av vilka investeringar varje bolag bör eller inte bör genomföra.

3.2.2 Säkerställs att koncernens samlade investeringar är förenliga med kommunfullmäktiges övergripande ekonomiska mål för Stadshuskoncernen?

Revisionskontorets bedömning är Stadshus rapporterar på de av fullmäktige beslutade styrmedel som finns och belyser risker utifrån den ekonomiska utvecklingen.

Stadshus lyfter risker med höga investeringsnivåer som flera bolag står inför i koncernen. En hög investeringstakt i kombination med lägre lönsamhet och krav på direktavkastning från ägaren innebär en minskad soliditet och en ökad låneskuld. Något som även innebär högre räntekostnader och högre räntekänslighet. Vi noterar att den av fullmäktige fastställda ekonomiska styrningen uppnås för stadshuskoncernen, men att ekonomiska risker kring utvecklingen framöver ändå lyfts.

Kommunfullmäktige beslutar om begränsningar i de kommunala bolagens upplåning genom de lånetak som fastställs i kommunfullmäktiges budget. Detta är ett möjligt styrmedel men används inte idag då lånetaken grundas på bolagens behov av lånefinansiering som inte överprövas.

De ekonomiska krav som ställts i Stadshus dotterbolags ägardirektiv har utformats som krav på avkastning och soliditet. Ytterligare styrning kring hur finansiering av investeringar ska ske skulle kunna vara ett sätt att säkerställa en långsiktigt stabil finansiell ställning. Vi noterar även att över tid är det viktigt att det finns en balans mellan överskott i vinstgivande bolag och koncernbidrag till icke vinstgivande bolag samt utdelning till kommunen.

Revisionskontoret menar att den ekonomiska styrningen bör ses över med syfte att säkerställa att finansiering av investeringar och belåningsgrad tydligare kan följas i den ekonomiska planeringen och rapporteringen. Detta för att synliggöra de risker bolaget lyfter och för att säkra koncernens finansiella ställning på lång sikt.

Revisionskontorets bedömning är att en ökad och tydligare styrning kring finansiella frågor och då framför allt ställningstagande kring upplåning är en viktig framtidsfråga för kommunkoncernen.

3.2.3 Är beslutsunderlagen till kommunstyrelsen tillräckligt beredda utifrån ekonomi, transparens och risker?

Revisionskontorets bedömning är att Stadshus i allt väsentligt bereder beslutsunderlagen gällande investeringar som hemställs från dotterbolagen till fullmäktige i enlighet med de krav som finns.

Revisionskontorets bedömning är att beslutsunderlagen för principiella investeringsärenden från Stadshus dotterbolag i koncernen kan förbättras vad gäller

ekonomi, transparens och risker. Stadshuset har en viktig roll i att säkerställa att de beslutsunderlag som gäller ärenden av principiell beskaffenhet och hemställs till kommunfullmäktige håller en hög kvalitet. Exemplet med hemställan från Göteborgs Energi AB visar att arbetet med att ställa krav på koncernens dotterbolag behöver fortsätta.

4 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till bolaget tidigare år.

4.1 Uppföljning av informationssäkerhet

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2023 informationssäkerhet. Granskningen resulterade i följande rekommendation till bolaget:

Bolaget rekommenderas att stärka följsamheten mot fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom att ta del av bolagets yttrande och intervju.

Enligt bolagets yttrande har Stadshus fortsatt utvecklingsarbetet inom informationssäkerhetsområdet. Implementeringen av det stadengemensamma systemstödet ISDB3 pågår. Stadshus ingår i det nätverk som finns för informationssäkerhet i staden och bolaget har under 2024/2025 även haft utbildningsinsatser för medarbetarna.

Vid intervju med bolaget under hösten 2025 kan vi konstatera att arbetet är fortsatt pågående. Stadshus samarbetar med stadsledningskontoret och har för avsikt att följa det arbetssätt som stadsledningskontoret väljer.

Bolaget behöver fortsätta sitt arbete med bland annat klassificering av informationstillgångar, behörighetshantering samt att säkerställa en uppföljning till styrelsen i enlighet med fullmäktiges riktlinje för informationssäkerhet och fullmäktiges säkerhetspolicy.

4.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har ett pågående utvecklingsarbete men inte har omhändertagit rekommendationen. Rekommendationen kvarstår.